

LITERATURA CATALANA SEGLE XX

- **Orígens** : la Renaixença literària (XIX: Romanticisme, ^{realisme} tradició, recuperació llengua viva i corrupta, teatre, política, premsa

Inicis del s. XX: Modernisme i Pompeu Fabra

Modernisme : Noves ideologies decorativistes, preciosistes, eren a Europa. La literatura catalana se'n nodreix. Castella pugna 98 i modernistes R. Darío.

Catalunya : tant decorativisme i preciosisme com vitalisme (barreja de l'idealisme estètic dels nòrdics, panteisme i inversions morals de Nietzsche i escoles simbolista i parnassiana franceses) Hi ha un xic anarquisme

Tres noms modernistes : Casellas, Rusiñol i Maragall (*erbo's*)

Una revista i moviment : l'Avenç . Festes Modernistes de Sitges.

Un teatre : el teatre intim : una bohèmica : els Quatre Gats.

Picasso, ~~Fabra~~, Massó i Torrens, D'Ors, Apel.les Mestres, Utrillo, Gual. *Fabra*

Poesia modernista : Maragall . Ideals : Bellesa, forma da d'Art Natura i Amor.

Estil maragallià : sinceritat. Formes asimètriques, paraules lliures, exclamacions. Potència creadora. Teoria de la paraula viva.

Primavera = amor / Muntanya i Mar = natura / Espiritualitat.

Noucentisme

Novel·la

Vicor Català : Solitud

Prudenci Bertrana : "Josafat", "Jo,"

Josep Maria Folch i Torres :

Josep Pous i Pagès Jordi Fragonal

Miquel Llor : "Laura "

Immediatament abans de la guerra : Xavier Benguerel pàgines d'un ado.

Sebastià J Arbó : Terres de l'Ebre.

Francesc Trabal : Vals.

Premi Joan Crexells.

Prosa periodística : Josep Pla.

Teatre : Josep Pous i Pagès : l'Endemà de bodes.

Carles Soldevila : Civilitzats tanmateix.

Sagarra : "L'Estudiant de Vic," "Les llàgrimes d'Angelina."

"La filla del Carmesí."

Josep Millàs Raurell : la llotja, (traductor teatre americà)

Auge de la premsa : vuit diaris catalans a Barcelona. Premsa comarcal.

Pervivència del Patufet. *La Nau, La Publicitat*

El Matí, Mirador

Guerra : poetes com Joan Oliver, destaquen en la lluita.

La Generalitat fa llibres per als soldats.

El teatre es fa més popular. La premsa és més crispada.

Postguerra .- Panorama. El país (Espanya) dividit. El nostre país

(l'àmbit catalano-parlant), més dividit.

Molts ex-nacionalistes avantposen l'interès de classe al nacionalisme.
Per exemple, els homes de la Lliga.
Desencís, ermot.

Dues solucions als escriptors catalans : a- exili b- silenci.
Una tercera opció, encara : passar-se al castellà per oportunisme
o per necessitat vital.

Si s'exilien cinquanta intel·lectuals i escriptors importants, en
van tornant uns vint, en moren uns vint més i uns deu es queden fora.

A fora continuen editant: revistes literàries catalanes a Mèxic.
-Agustí Bartra-, llibres a Xile, a Mèxic, a Argentina.

A dins fan traduccions al castellà o articles periodístics Pla,
Carles Soldevila, Sagarra...

Es mantenen en el català els qui no viuen d'escriure: Serrahima,
Tasis, Benguerel, Joan Sales...

El silenci produeix obres que es van afinant : Salvador Espriu madu-
rava, i també Marius Torres. Manuel de Pedrolo.

Escletxes.- Represa editorial. Reedicions, 1946, Cruzet Selecta.
1952 algunes traduccions clàssiques estrangeres reeditades.
1958 alguna original actual autoritzada.

Recorram

T.V.

1960 Serra d'Or. (1953-54 antologies p.universitàries)

No tot eren prohibicions. L'^{no me}Àbit de llegir català desapareixia.
Públic jove ?

1961 - ~~Serra d'Or~~ Cavall Fort ¹⁹⁶⁶ - L'aventura de Tele-Estel.

Corrents de postguerra .- Neo-noucentisme . Una mena de continuació del noucentisme però més { intel.lectual i amb un servei més dens a a la llengua : *realista*

Poesia : Carles Riba.- Tres suites , esbós de tres oratoris, Sonets, Elegies de Bierville. Poesia pura.

Joan Teixidor.- Marius Torres.-

Salvador Espriu.- Narracions, poesies. Tot d'una poesia-combat : la pell de brau. Llibre de Sinera. "Densitat al.lucinant de l'estil"(Fuster)

Joan Brossa - Poesia total, automatisme, lirisme...

Gabriel Ferrater.- Poesia mascla, profunda, realista.

Narració .- Rep la influència de Hemingway, Kafka, Joyce, Faulkner.

Molts autors llegeixen correntment l'anglès. Es retrat del món.

Contes : Espriu : Ariadna al laberint grotesc.

Sarsanedas: Mites.

Joan Perucho : Històries naturals

Novel·la.- Sebastià Juan Arbó : realisme i densitat "a la russa"
"Terres de l'Ebre " "Camins de nit".
Benguereil : La família Rouquier, El testament. Eficaç.
Rafael Tasis : "Tres."
Joan Sales . Incerta glòria. novel·la de la guerra
novel·la del destí de l'home.
Marcè Rodoreda : La plaça del diamant.
peripècia humana individual.
Maria Aurèlia Capmany: gran producció, infatigable.
Un lloc entre els morts,
Betúlia.
Pedrolo.- passió de novel·lar.
seducció de la forma : Totes les bèsties.
Elena de segona mà
60 novel·les.
Teatre .- teatre xabacà, sí. teatre bo, no. 1946 comença.
A part alguna temporada vulgar, hi ha l'ADB i l' EADAG
De moment, teatre de minories : Sartre, Espriu, en cenacles.
Cap a 1960 es va fent...
Espriu : primera història d'Esther - Antígona.
Brossa i Pedrolo .-
Traduccions . 1960...gran activitat entre 1960-70. Excel·lència.

Erudició i assaig :-

*Filologia i
literatura*

Fc.de B. Moll Els llinatges catalans,
Diccionari C V B

Joan Coromines :Estudis de toponíma catalana
El que s'ha de saber

Jordi Rubió : cursos investigació Ha Literària.
"De l'Edat Mitjana al Renaixement"
"Ha Gral Lit. Hispanicas"

Història

Joan Reglà : "Felip VII Catalunya"

Joan Ruiz Calonja : Ha de la lit. catalana

Jaume Vicens Vives : Notícia de Catalunya
Industrials i polítics del
s.XIX.

*Societat
Art,
urbanisme*

Josep Ferrater Mora : Les formes de la vida
catalana.

Cirici Pellicer : Art i societat

Enric Jardí : Barcelona entre el pla Cerdà i
el barraquisme.

JM=Castellet-Molas : Poesia catalana s.XX

Joan Triadú : Literatu catalana i el poble.

Joan Fuster : "Nosaltres els valencians"

F. Candel : "Els altres catalans"

Canvis 1970... Més lliberalització.

llibres polítics. Orifloma es consolida.

Final del franquisme, pròxim. Noves generacions.

Els novíssims : Francesc Vallverdú i Fc. Parcerisas, Ramon Pinyol

Poesia Narcís Comadira, Xavier Bru de Sala...

Teatre : Josep Maria Benet i Jornet, Alexandre Ballester
i els muntatges i grups : Ricard Salvat, Joglars.

Narració : Josep Albanell, Montserrat Roig, Jaume Melendres.
Quim Monzó

Impuls literatura infantil : Cavall Fort 9 l'Infantil-Tretzevents.

La Galera :

Avui - Presència - L'othom - Canigó - Arreu.